

60. Bratislavské
hudobné
slávnosti

BHS



akad. maliarka Ivica Krošlák

20. september 2025

Stĺpová sieň
Slovenskej filharmónie

16.00

www.filharmonia.sk

Hlavný usporiadateľ BHS



MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen Európskej
asociácie festivalov



EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION



WWW.FILHARMONIA.SK

60. Bratislavské hudobné slávnosti



BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL
MUSIKFESTSPIELE BRATISLAVA
FÊTES DE MUSIQUE DE BRATISLAVA
FESTIVAL DE MÚSICA DE BRATISLAVA

**Nad 60. ročníkom Bratislavských
hudobných slávnoŝti prevzal záŝtitu
prezident Slovenskej republiky,
pán Peter Pellegrini.**

Mgr. art. Marián Turner
generálny riaditeľ Slovenskej filharmónie

Manažment BHS

PhDr. Izabela Pažítková
hlavná manažérka

PhDr. Mária Hlavačková
manažérka

Adresa

Slovenská filharmónia
Manažment BHS
Medená 3
816 01 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 20 475 201/246

www.bhsfestival.sk

Hlavný usporiadateľ BHS
Slovenská filharmónia



z poverenia a s príspevkom
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

BHS – člen Európskej asociácie festivalov



Association Européenne des Festivals
Europäische Festival-Vereinigung

Festivalový výbor BHS

prof. Peter Mikuláš
koncertný umelec
predseda Festivalového výboru BHS

Mgr. Juraj Bubnáš, PhD.
dramaturg Slovenskej filharmónie

prof. Marian Lapšanský
koncertný umelec

PhDr. Ivan Marton
muzikológ

PhDr. Izabela Pažítková
hlavná manažérka BHS

doc. Marek Piaček
hudobný skladateľ

60. Bratislavské hudobné slávnosti



© Peter Brenkus

Camerata Philharmonica Slovaca

Ken-Wassim Ubukata, dirigent

Dušan Šujan, klavír

Pál Járdányi (1920 – 1966)

Sinfonietta per archi 10'

Allegro

Andante

Scherzo: Allegretto

Lento

Charles Gounod (1818 – 1893)

**Malá symfónia pre deväť dychových nástrojov,
op. 216** 20'

Adagio et Allegretto

Andante cantabile

Scherzo. Allegro moderato

Finale. Allegretto

Marek Brezovský (1974 – 1994)

**Jad nesceš nemosáš, alebo chot na masáž
pre klavír a komorný orchester** 7'

Richard Wagner (1813 – 1883)

**Siegfriedova idyla
(pôvodná verzia pre 13 nástrojov)** 20'

Komorný koncert súboru Camerata Philharmonica Slovaca ponúka mozaiku diel, ktoré spája intímny rozmer a osobná výpoveď. Od raného opusového debutu Pála Járdányiho, cez šarmantnú Gounodovu *Petite Symphonie*, Wagnerovo súkromné vyznanie v *Siegfriedovej idyle* až po hravú kompozíciu Mareka Brezovského zaznie večer, ktorý naprieč epochami približuje komornú tvár hudby.

Pál Járdányi, maďarský skladateľ, pedagóg a etnomuzikológ, patrí k povojnovej generácii, ktorú na budapeštianskej Hudobnej akadémii formoval Zoltán Kodály. Narodil sa ako Pál Paulovics, no už v mladosti si osvojil meno Járdányi – ako prejav identity a kontinuity s maďarskou kultúrou. Popri štúdiu kompozície a huslí sa venoval aj etnografii, skúmajúc hudobný život Sedmohradska. Od 40. rokov pôsobil ako skladateľ, neskôr aj ako pedagóg na akadémii, kde jeho žiakmi boli György Kurtág či Helga Szabó. Ako bádateľ systematizoval maďarský ľudový piesňový fond a stal sa editorom zásadného vydania *Magyar Népzene Tára* (Zbierka maďarskej ľudovej hudby). Járdányiho profil sa od začiatku vyznačoval prepojením troch rovín: vedca, pedagóga a skladateľa. Ako vedec priniesol poriadok do množstva ľudových piesní, ako pedagóg formoval osobnosti s výnimočným zmyslom pre hĺbku a ako skladateľ nadväzoval na bartókovsko-kodályovské dedičstvo, ktoré pretváral do osobného, lyricky zafarbeného jazyka. Po revolúcii v roku 1956, keď sa ako člen Forradalmi Értelmiségi Bizottság (Revolučného výboru intelektuálov) otvorene postavil za spoločenské zmeny, bol označený za politicky nespoľahlivého a musel opustiť svoje miesto na akadémii. Táto perzekúcia poznamenala jeho ďalší život a prispela k jeho predčasnej smrti vo veku iba 46 rokov. V nekrológu to vystihol muzikológ Benjámín Rajeczky, keď napísal, že Járdányi rozdelil svoj život medzi umenie a vedu, podobne ako Bartók čerpal inšpiráciu z ľudovej hudby a jeho najvyšším cieľom bolo povýšiť ju do sféry vyššieho umenia.

Sinfonietta per archi (1940) je Járdányiho prvým orchestrálnym opusom, ktorý komponoval ešte ako dvadsaťročný. Štyri koncízne časti diela sú dôkazom, že už v ranom veku disponoval citom pre vyváženú formu a melodickú invenciu. Niektoré témy nesú stopu

romantickej kantilény, inde sa objavujú pentatonické línie, ktoré akoby predznamenávali jeho celoživotný vzťah k ľudovej piesni. Práve kontrast medzi klasickou melodikou a útržkami folklórnych prvkov vytvára zvláštnu sústredenú atmosféru, miestami až s barokovou prísnosťou. Už tu je možné počuť to, čo sa neskôr stalo jeho signatúrou: snaha o spojenie tradície a nového výrazu, bartókovskej drámy a kodályovskej spevnosti. *Sinfonietta* tak nie je len študentskou prácou, ale aj sľubnou vizitkou mladého tvorca, hľadajúceho vlastný hudobný jazyk na priesečníku folklóru, klasickej disciplíny a modernej citlivosti. Aj preto má dnes toto rané dielo hodnotu nielen hudobnú, ale aj dokumentárnu – ako portrét talentu, ktorý sa naplno rozvinul už v priebehu nasledujúcich rokov.

Francúzsky skladateľ **Charles Gounod** sa do dejín zapísal najmä svojimi operami *Faust* a *Romeo a Júlia*, no popri veľkých javiskových dielach a duchovnej hudbe sa venoval aj inštrumentálnej tvorbe. Už v 50. rokoch napísal dve symfónie pre veľký orchester, ktoré potvrdili jeho schopnosť zvládnuť rozsiahlu formu. V jeho katalógu však takéto diela zostali istou výnimkou – väčšinu tvorby tvoria opery, omše a piesne. O to zaujímavejšie pôsobí jeho **Petite Symphonie** z roku 1885 – kompozícia, ktorá spája klasickú formálnu disciplínu so šarmom francúzskej melodiky. Dielo vzniklo na objednávku flautistu Paula Taffanella, zakladateľa Sociétés de Musique de Chambre pour Instruments à Vent (Spoločnosť komornej hudby pre dychové nástroje). Tento spolok mal za cieľ oživiť tradíciu dychovej hudby v Paríži a zadával objednávky významným skladateľom. Premiéra sa konala 30. apríla 1885 v Salle Pleyel v Paríži, pričom flautový part interpretoval sám Taffanel. Napriek názvu „symfónia“ má dielo skôr komorný charakter, nadväzujúci na tradíciu Harmoniemusik z čias Mozarta. Jeho štyri časti sledujú klasickú schému, ale nesú typický francúzsky esprit. Úvodné *Adagio* prechádza do svižného *Allegretta*, ktoré pôsobí ľahko a priezračne. V pomalom *Andante cantabile* zaznie lyrická melódia flauty – nepochybne myslená ako pocta Taffanelovi – vedená v širokých oblúkoch a jemne ozdobenej harmónii. *Scherzo* prináša „poľovnícky ráz“ s dominanciou lesných rohov, zatiaľ čo trio pôsobí uvoľnenejšie. *Finale* kombinuje hravosť s jemnými kontrapunktickými postupmi, ktoré

naznačujú Gounodovu znalosť starej hudby, no celok sa vždy vracia k melodickej priehľadnosti. Toto dielo je ukážkou Gounodovej schopnosti spojiť ľahkosť a eleganciu francúzskej hudby s tradíciou klasickej symfonickej formy. Nie je to veľkolepá symfónia pre veľký orchester, ale skôr rafinovaný hudobný šperk, v ktorom sa odzrkadľuje esprit parížskeho hudobného života konca 19. storočia.

Osud **Mareka Brezovského** patrí k najdramatickejším príbehom slovenskej hudby. Bol synom skladateľa Aliho Brezovského, matka bola textárka, sestra speváčka a prekladateľka – hudba a umenie tak boli prítomné v jeho rodine od detstva. Od roku 1979 študoval klavír na ľudovej škole umenia, ako deväťročný hral v prvej skupine Kamaráti a prvé vážnejšie skladby začal písať ako štrnásťročný. V rokoch 1988 – 1992 študoval na bratislavskom Konzervatóriu klavír a kompozíciu, kde založil Súbor súčasnej hudby. Po skončení konzervatória pokračoval na VŠMU u Vladimíra Bokesa. Brezovského tvorba bola od začiatku mimoriadne všestranná. Popri orchestrálnych a komorných skladbách písal hudbu k divadelným a filmovým projektom, experimentoval s elektronikou, zakladal formácie ako Art M Trio a pohyboval sa aj v subkultúrnom prostredí punku so skupinou Avanavany. Jeho žiaľ príkrátky život (zomrel v roku 1994 na predávkovanie heroínom) však zanechal fragmenty tvorby, ktoré svedčia o nezvyčajnej intenzite a originalite. Jeho skladba s provokatívnym názvom **Jad nesceš nemosáš, alebo chot na masáž** (1990) pre klavír a komorný orchester patrí medzi jeho rané diela. Už samotný názov, založený na jazykovej deformácii a absurdnom humore, prezrádza Brezovského hravosť a schopnosť ironicky narábať s konvenciami.

Hoci meno **Richarda Wagnera** je spojené predovšetkým s monumentálnymi operami, v jeho tvorbe nájdeme aj diela celkom odlišného charakteru. Azda najdojemnejším z nich je **Siegfriedova idyla**, ktorú skomponoval v roku 1870 ako dar pre svoju manželku Cosimu. Na rukopise diela Wagner zanechal poetický názov s venovaním: *Tribschen-idyla s Fidiho vtáčim spevom a oranžovým východom slnka, venovaná ako symfonický narodeninový pozdrav Cosime, od jej Richarda*. Už samotný titul prezrádza súkromný ráz skladby: odkaz na Siegfrieda tu neoznačuje Wagnerovu

operu, ale ich malého syna, ktorého doma volali Fidi. Oranžový východ slnka zas odkazuje na farbu tapety v Cosiminej spálni, ktorá odrážala ranné svetlo. Dielo zaznelo po prvýkrát 25. decembra 1870 vo vile Tribschen pri Luzerne, kde Wagner s rodinou žil. Ráno, krátko po východe slnka, sa pred Cosiminou izbou ozval malý orchestrálny ansámbl zložený z priateľov a hudobníkov, vedený Hansom Richterom. Cosima sa tak na svoje narodeniny prebudila do tónov, ktoré jej muž potajomky skomponoval. Po tomto hudobnom prekvapení jej päť detí odovzdalo aj partitúru. Wagner navyše nechal dirigentskú taktovku, ktorou premiéru viedol, vyryť spomínaným venovaním – zo súkromného daru sa tak stal aj hmotný symbol.

Hudba nesie znaky Wagnerovej opernej poetiky, no v komornej a intímnej podobe. Motívy, ktoré sa v nej objavujú, poznáme aj z opery *Siegfried*, no tu nie sú dramatickými leitmotívami, ale lyrickými gestami, ktoré vyjadrujú rodinnú pohodu a nežnosť. Hudba sa plynule mení od jemnej meditácie k vzletnej oslave, od osobného k symbolickému. Dielo nie je ani veľkou symfóniou, ani scénickou hudbou, ale poetickým obrazom šťastia. Ukazuje Wagnera v inej polohe – ako skladateľa, ktorý dokázal napísať nielen drámu pre celé generácie, ale aj súkromné vyznanie lásky. Aj preto patrí *Siegfriedova idyla* k jeho najosobnejším a najpôsobivejším dielam.

Ondrej Veselý

Camerata Philharmonica Slovaca

Komorný súbor **Camerata Philharmonica Slovaca** vznikol z iniciatívy generálneho riaditeľa Slovenskej filharmónie Mariána Turnera v roku 2024. Prvýkrát sa predstavil na minuloročných Bratislavských hudobných slávnostiach a neskôr aj v koncertnej sezóne Slovenskej filharmónie. Je komorným zoskupením s variabilným obsadením, zloženým z popredných inštrumentálnych hráčov Slovenskej filharmónie. Náplňou a poslaním komorného združenia je podpora a rozvoj spoločného muzicírovania, spojená s uvádzaním náročných titulov slovenskej a svetovej komornej tvorby na našich i zahraničných koncertných pódioch. S taktovkou sa na tohtoročnom festivale predstaví **Ken-Wassim Ubukata**, violončelista

Slovenskej filharmónie, ktorý študuje aj dirigovanie, čo nedávno úspešne prezentoval na koncerte Slovenskej filharmónie, keď bez prípravy priamo na pódiu zastúpil zdravotne indisponovaného dirigenta.

Na koncerte 60. ročníka BHS Camerata Philharmonica Slovaca účinkuje v zložení:

Jozef Horváth, 1. husle / **Gonzalo Arguello**, 1. husle
Zuzana Gavorníková Paštéková, 1. husle
Adam Szendrei, 2. husle / **Mária Dluhá**, 2. husle
Bálint Kovács, viola / **Matej Michalec**, viola
Ewa Elżbieta Barciok, violončelo
Orsolya Kovács, violončelo / **Robert Vizvári**, kontrabas
Simona Pingitzer, flauta / **Robert Holota**, 1. hobo
Róbert Krchniak, 2. hobo / **Jozef Luptáčík**, 1. klarinet
Saša Jaško, 2. klarinet / **Aleš Chutný**, 1. fagot
Ladislav Miklovič, 2. fagot / **Róbert Kis**, 1. lesný roh
Miklós Pál Horváth, 2. lesný roh
Kamil Antoni Barciok, trúbka

Ken-Wassim Ubukata



© Alexander Trizuljak

Ken-Wassim Ubukata sa narodil vo Francúzsku. Na violončele sa začal učiť hrať ako šesťročný a dirigovaniu sa spočiatku venoval ako autodidakt. Štúdium violončela absolvoval na Conservatoire National Supérieur de Musique et Danse v Lyone.

V rokoch 2017 až 2019 študoval dirigovanie na Universität für Musik und darstellende Kunst Wien u Simeona Pironkova. Od sezóny 2018/2019 je Ken-Wassim Ubukata členom Slovenskej filharmónie, ako zástupca koncertného majstra skupiny violončiel. V súčasnosti pokračuje v magisterskom štúdiu dirigovania na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u prof. Mariána Lejavu. Od roku 2023 pôsobil ako asistent dirigentov symfonického orchestra VŠMU. V roku 2024 získal Ken-Wassim Ubukata tretiu cenu na medzinárodnej dirigentskej súťaži Orchestra's Conductor v Oradei (Rumunsko). V lete 2025

pracoval ako asistent so Slovenským mládežníckym orchestrom. Cenné rady načerpal aj od majstrov taktovky, akými sú Daniel Raiskin, Diane Wittry, Kirk Trevor či Rolf Beck. Ken-Wassim Ubukata dirigoval Slovenskú filharmóniu, Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Capellu Istropolitana, rumunskú Štátnu filharmóniu Oradea, v Čechách Janáčkovú filharmóniu v Ostrave a Filharmóniu Bohuslava Martinů v Zlíne.

Dušan Šujan



Dušan Šujan vyštudoval hru na klavíri na Konzervatóriu v Bratislave (Peter Čerman) a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave (Marian Lapšanský). Ako sólista spolupracoval s viacerými domácimi orchestrami (Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Štátny komorný orchester Žilina a i.). Popri sólickej činnosti sa intenzívne venuje komornej hre a tiež hraniu v rôznožánrových zoskupeniach. Bol členom prvého slovenského klavírneho tria pre šesť rúk MyLenUm (2000 – 2007), od roku 2015 je členom umeleckého súboru Camerata Tango a od roku 2020 člen klavírneho tria Proxima Project. Spolupracoval s poprednými slovenskými aj zahraničnými sólistami ako Magdaléna Blahušiaková, Alena Miró, Miroslav Dvorský, Otokar Klein, Peter Šesták, Jozef Lupták, Boris Bohó, Ivan Šiller, Vladislav Šarišský, Jozef Hamerník, Ivica Gabrišová, Michal Haring, Adam Novák a ďalší. Zúčastnil sa na majstrovských kurzoch v Piešťanoch (Eugen Indjic, György Sándor). Viacnásobne účinkoval na významných festivaloch doma (Dni flámskej hudby v Bratislave, Orfeus) aj v zahraničí (Dni O. Messiaena v Gente, Forfest Kroměříž). Koncertoval tiež v Anglicku, Nemecku, Taliansku, Belgicku a Grécku. Realizoval viacero sólových a komorných nahrávok pre Slovenský rozhlas. Od roku 1995 pedagogicky pôsobí na Konzervatóriu v Bratislave, od roku 2016 je členom orchestra Divadla Nová scéna.

Hrdý partner Slovenskej filharmónie



NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSÝSTÉM

Partneri a mediálni partneri

BRATISLAVA

AUTO | *Prestige*

: RÁDIO DEVÍN

• tasr •

TA3

SITA
SLOVENSKÁ TLAČOVÁ KONGREGÁCIA
SLOVAK NEWS AGENCY

SME

||: Hudobný
život

in.ba

Forbes

slovenka



OPERA
SLOVAKIA

OPERA+
www.operaplus.cz

MoA kultúra

Klasika
Plus.cz

bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

**MUSIC
PRESS**



viva rádio

JCDecaux



PREDAJ VSTUPENIEK

v pokladnici Slovenskej filharmónie/budova Reduty

pondelok – piatok 12.00 – 18.00

a hodinu pred každým koncertom

telefón: +421 2 20 475 293 | **e-mail:** vstupenky.bhs@filharmonia.sk

predaj vstupeniek on-line: www.filharmonia.sk

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená



Autorka výtvarného diela na obálke: akad. maliarka Ivica Krošlákova

Vydala: Slovenská filharmónia

Zostavil: Kristína Gotthardtová, Juraj Bubnáš a Manažment BHS
Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia MK SR.

